

Изграждане на нова Шотландия: нашият морски сектор в една независима Шотландия

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Резюме

Общ преглед

Морският сектор на Шотландия включва морската, крайбрежната и сладководната среда на Шотландия, индустриите и общностите, които тя поддържа, както и законодателството и науката, които я подкрепят и управляват. Секторът осигурява значителни икономически, социални и екологични ползи за Шотландия.

Като островна и морска държава нашите морета, брегове и острови са също част от националната ни идентичност и начин на живот. Морската ни индустрия играе решаваща роля за създаването и поддържането на работни места в крайбрежните и островните райони, като гарантира дългосрочната жизнеспособност на много общности.

Морският сектор на Шотландия има значителен потенциал, но той може да бъде достигнат само ако разполагаме с пълните правомощия да предоставим на сектора необходимата подкрепа и приоритетите, които заслужава. В настоящия документ се посочва как това може да бъде постигнато при независимост.

Значимостта на морския сектор в Шотландия

Морският сектор на Шотландия е област със значителен размер, сила и стойност. Нашите морета са почти шест пъти по-големи от сухоземната територия на Шотландия и представляват почти две трети от морската площ, контролирана от Обединеното кралство. Морският сектор на Шотландия също така има ключов принос за успеха на Шотландия, като през 2019 г. ще генерира 5 млрд. паунда брутна добавена стойност и ще представлява 3,4 % от цялата шотландска икономика.

В рамките на Обединеното кралство Шотландия разполага с най-голям дял морски активи. През 2022 г. например Шотландия е имала 62 % от стойността и 67 % от теглото на всички морски дарове, разтоварени от риболовни кораби на Обединеното кралство, а отглежданата в Шотландия атлантическа съомга е била най-големият износ на храни от Обединеното кралство. В допълнение към тези утвърдени отрасли Шотландия има и нововъзникващи и развиващи се сектори, включително морски туризъм и морски водорасли, които имат все по-голямо значение за създаването на работни места в много крайбрежни и островни общности.

Моретата на Шотландия също имат значителен потенциал за вятърна енергия, като разработки като ScotWind предоставят уникална възможност за подпомагане на прехода от изкопаеми горива към възобновяеми енергийни източници и за осигуряване на чисти и сигурни енергийни доставки.

Нашата морска среда е също така важна и ценна от екологична гледна точка, с огромно морско разнообразие и популации на морски растения и животни от световно значение, включително морски птици, сладководни перлени миди и кафяви водорасли келп.

Шотландия има сериозни постижения в опазването на морската среда чрез мрежата си от защитени морски зони. Ясно е обаче, че са необходими по-нататъшни промени, за да се справим с двойната криза на изменението на климата и загубата на биологично разнообразие. Ето защо ние работим и с общностите, за да проучим начините за по-нататъшно подобряване на морската защита и за предприемане на действия, съответстващи на мащаба на предизвикателствата, пред които сме изправени в областта на климата и природата.

Ограниченията на действащата конституция

В документа се посочва как подходът на сегашното и предишните правителства на Обединеното кралство ограничава растежа на морския сектор и включва действия, които са пряко насочени срещу морските интереси на Шотландия.

Шотландия напусна ЕС против демократично изразеното желание на

мнозинството от населението на Шотландия. Както е обяснено в документа, това доведе до:

- Споразумение за търговия и сътрудничество с ЕС, което оставя на Шотландия достъп до по-малко възможности за риболов, отколкото в рамките на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) за някои видове;
- създаването на нови сериозни бариери пред търговията с морски дарове, което значително ще увеличи разходите за сертифициране, опаковане и транспорт за износителите на морски дарове в ЕС;
- загуба на свободата на движение, намаляване на достъпа до работна ръка в сектора на морските дарове и риск от намаляване на населението в крайбрежните и островните общности.

Освен Брекзит, значителни законодателни правомощия, които са от съществено значение за реализиране на пълния морски потенциал на Шотландия, също остават под изключителния контрол на Уестминстър. Това включва запазената компетентност в сферата на международните отношения, което ограничава провеждането на шотландските интереси и ограничава участието на шотландското правителство.

Поради това Шотландия не може да преговаря за собствените си интереси в областта на рибарството на международно равнище и приоритети като съомгата, които са значително по-важни за Шотландия, отколкото за останалата част от Обединеното кралство, са изправени пред постоянния риск да бъдат обезценени в преговорите за свободна търговия в Обединеното кралство в сравнение с други интереси на Обединеното кралство.

Съществуващите правомощия на шотландския парламент и правителство също са засегнати от правителството на Обединеното кралство, което многократно е показвало желанието си да се намесва в делегирания процес на вземане на решения в области като морското финансиране и което се опитва да намали ключовите защити на морската среда, постигнати по време на членството в ЕС.

Морският сектор и независимостта на Шотландия

Независимостта ще позволи най-важните решения за бъдещето на морския сектор на Шотландия да се вземат от шотландското правителство и парламент. Шотландия би могла да запази съществуващите подходи, когато това е целесъобразно, но също така да направи коренно различен избор, който да отразява уникалните нужди и обстоятелства в Шотландия.

С добиването на независимост Шотландия ще може да подаде молба за присъединяване към ЕС, което ще даде на шотландските износители на морски дарове неограничен достъп до най-големия единен пазар в света. Нашите предприятия за морски дарове, крайбрежните общности и морският научен сектор

ще се възползват от свободата на движение в ЕС.

Като държава - членка на ЕС, Шотландия би имала добри възможности да даде конструктивен принос за развитието на настоящото и бъдещото законодателство на ЕС, като например реформите на Общата политика в областта на рибарството (ОПОР). Ще използваме морския си опит за постигане на максимално ефикасно и ефективно изпълнение на резултатите от ОПОР и други стратегически приоритети на ЕС, включително преминаването към възобновяема енергия и развитието на синята икономика.

Ще можем да дадем приоритет на морските си интереси в центъра на Европа и да договорим справедлив дял от финансирането на ЕС, за да инвестираме в морската си индустрия, крайбрежните си общности и морския си научен сектор.

Шотландия също така ще има право на глас на световната сцена. За първи път ще имаме възможност да преговаряме на международно равнище, да се присъединяваме към международни органи и да работим в партньорство с други държави по глобални морски програми.

Нашият морски потенциал е безпрецедентна възможност. Очакваме с нетърпение конструктивен и открит разговор за най-добрия път напред за морския сектор на Шотландия.

© The Scottish Government 2023

Публикувано от правителството на Шотландия, ноември 2023 г.

Изготвено за шотландското правителство от APS Group Scotland, 21 Tennant Street, Edinburgh EH6 5NA PPDAS1377574 (11/23)